

NAŠA ZAJEDNICA

Bilten Zajednice opština Crne Gore - broj 5 - april 2011

Zajednica opština
Crne Gore

04 Preporuke za efikasnije finansiranje
lokalnih samouprava

09 NEXPO 2011 sajam opština "Inovativne
zajednice otvorene za sve"
10 Intervju sa predsjednicom Opštine Kotor
Marijom Majom Čatović

SADRŽAJ

03 Uvodno obraćanje

Rajko Golubović

– Opština Pljevlja

04 Lokalne finansije

Preporuke za efikasnije finansiranje lokalnih samouprava

– Opština Tivat

06 Intervju

O aktuelnostima iz Kotora u razgovoru sa predsjednicom Opštine Marijom Majom Ćatović

19 Aktuelnosti

– IV sjednica Nacionalnog savjeta za obuku u lokalnoj samoupravi

08 Zakoni

Izmjene i dopune Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

– Jačanje mehanizma javnih finansija na lokalnom nivou

09 Projekti

Aktivnosti na implementaciji projekata energetske efikasnosti u lokalnim samoupravama

– Objavljen drugi EU poziv za opštinske infrastrukturne projekte

10 Međunarodna saradnja

NEXPO 2011 sajam opština "Inovativne zajednice otvorene za sve"

"Naša zajednica" je podržana od strane Austrijske ambasade u Podgorici.

12 Upravni nadzor

Upravni nadzor u lokalnoj samoupravi

Austrijska ambasada
Podgorica

14 Aktuelnosti iz opština

– Opština Bar

Izdavač je isključivo odgovoran za informacije koje se nalaze u publikaciji.

– Opština Budva

Zajednica opština Crne Gore, Mitra Bakića, Podgorica, tel/fax: 020/ 620-097,
e-mail: uom@t-com.me, www.uom.me.

– Opština Kolašin

Uredjuju: Rajko Golubović, Vanja Starovlah, Žana Djukić.

– Opština Mojkovac

Fotografije: ZOCG.

Grafička postavka i štampa: Atel d.o.o. – Marketing plus.

Cilj novopokrenutog časopisa „Naša zajednica“, koji će izlaziti tromjesečno, jeste informisanje javnosti o aktivnostima Zajednice opština Crne Gore, kao i o dešavanjima u gradovima i opštinama u Crnoj Gori. Pozivamo vas na saradnju, uvjereni da ćemo uz vašu pomoć obogatiti sadržaj časopisa, koji će kao takav biti od još većeg značaja za unapredjenje lokalne samouprave u našoj zemlji.

Uvaženi čitaoci, vaša pisma, reakcije i sugestije biće nam od velikog značaja. E-mail adresa na koju možete da nam pišete je uom@t-com.me, sa naznakom: časopis „Naša zajednica“, ili poštom na adresu Mitra Bakića 142, Podgorica.

UVODNO OBRAĆANJE

Nove i preciznije obaveze, novi i rigorozniji zahtjevi, novi izazovi su postavljeni pred svim institucijama i organima, u svim jedinicama lokalne samouprave, pred svima nama kao odgovornim građanima ove faze istorijskog razvoja države Crne Gore. Kako smo svi svjedoci činjenice da pristupanje evropskoj porodici podrazumijeva značajna unaprjeđenja u pojedinim oblastima, čini se da je pravo vrijeme da se preduzmu sve neophodne mjere i koraci radi postizanja željenih rezultata i korišćenja svih mogućnosti koje nam Evropska unija pruža.

Prije svega, potrebno je obezbijediti zakonski okvir saglasno evropskim standardima i evropskom zakonodavstvu. Kada je riječ o sistemu lokalne samouprave, činjenica je da je tekući period, a naročito u dijelu zakonodavstva u pojedinim oblastima (uređenje prostora, izgradnje objekata, komunalne djelatnosti, i dr.), pravo vrijeme za definisanje takve legislative i obezbijedjenje uslova za realnu i kvalitetnu implementaciju propisa.

Zajednica opština Crne Gore je, u tom pravcu, dala i daje značajan doprinos. U prilog ovoj činjenici govori i podatak da je Vlada Crne Gore ovih dana i usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, a koji je u svom sadržaju prilično inkorporirao i predloge nadležne Komisije za prostorno planiranje i komunalne djelatnosti i Upravnog odbora Zajednice opština Crne Gore. Osim toga, aktivno učešće predstavnika Zajednice opština u svim aktivnostima oko pripreme Zakona o komunalnim djelatnostima, svakako je dobar i kvalitetan način za donošenje propisa koji će, nadam se, obezbijediti uslove za kvalitetnu implementaciju u ovoj oblasti.

Kvalitetna zakonska baza svakako predstavlja osnovu za kvalitetno funkcionisanje lokalnih samouprava. Da bi se u potpunosti iskoristile mogućnosti zakonskih rješenja, neophodna je koordinacija i saradnja svih i na svim nivoima. To je i jedan od zaključaka sa nedavno održanog zajedničkog sastanka predstavnika lokalnih samouprava i resornih državnih organa u oblasti finansiranja lokalnih samouprava, da će se

pravi efekat izmjena zakonskih rješenja u ovoj oblasti obezbijediti jedino uz punu koordinaciju svih učesnika u procesu utvrđivanja, naplate i kontrole prihoda lokalnih zajednica. Uz to, domaćinsko ponašanje u upravljanju javnim sredstvima na lokalnom nivou, doprinosi stvaranju uslova za obezbjeđenje stabilnih lokalnih budžeta, kvalitetnog funkcionisanja lokalne samouprave, a samim tim i života i rad građana u lokalnim zajednicama.

Pitanje imovine lokalne samouprave takođe zahtijeva posebnu pažnju. Koristim priliku da najavim analizu koju smo, u okviru zajedničkih projekata sa GIZ-om, i dogovorili na temu ustavnih i zakonskih rješenja o imovini lokalne samouprave i njihove usklađenosti sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, te uporednog zakonodavstva o imovini lokalne samouprave u odnosu na: stvari koje čine imovinu lokalne samouprave, sticanje, korišćenje upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja čine imovinu lokalne samouprave.

Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori je 31. marta tekuće godine raspisala drugi poziv za male infrastrukturne projekte u opštinama (prvi poziv je bio objavljen za 15 opština korisnica sredstava Egalizacionog fonda, od kojih su projekti 7 opština odobreni). Poziv će biti otvoren do 04.jula 2011. godine. Pravo na podnošenje projektnih predloga imaju opštine Nikšić, Kolašin, Mojkovac, Rožaje, Plav, Žabljak, Ulcinj i Prijestonica Cetinje. Pozivam ove opštine da se od danas aktivno uključe u pripremu kvalitetnih projekata, i koristim priliku da naglasim da će Zajednica opština Crne Gore, u saradnji sa projektnim timom, pružiti, u okviru svojih mogućnosti, potrebnu pomoć u pripremi ovih projekata.

Takođe, prilika je i da podsjetim da je Zajednica opština Crne Gore, preko Ambasade Republike Češke, aplicirala za korišćenje sredstava Evropske banke za obnovu i razvoj u pravcu obezbjeđenja sredstava onim opštinama koje raspolažu hidropotencijalom na svojoj teritoriji, a za potrebe izrade katastra vodotoka koji imaju hidropotencijal do 1 mw. Budući da smo dobili pozitivan odgovor na ovaj projekat, te da su već preduzete početne aktivnosti u pravcu njegove implementacije, siguran sam da će izrada popisa vodotoka sa izmjerenim hidropotencijalom, svakako predstavljati dobru osnovu investitorima za ulaganje u obnovljive izvore energije.

Dakle, Zajednica opština, kao istinski predstavnik lokalnih samouprava, nastavlja svoju misiju usmjerenu ka stvaranju efikasne i korisnički usmjerene lokalne samouprave, koja će biti po mjeri građana, a postignuti stepen njihovog zadovoljstva u pružanju usluga će biti pravi reper uspješnosti u tom pravcu.

Rajko Golubović, sekretar Zajednice opština Crne Gore

Preporuke za efikasnije finansiranje lokalnih samouprava

Zajednica opština Crne Gore je, u saradnji sa Ministarstvom finansijskih poslova, 23. februara tekuće godine, organizovala zajednički sastanak sa predstavnicima lokalnih samouprava i nadležnih državnih organa na temu implementacije zakonskih rješenja u oblasti finansiranja lokalnih samoprava.

Učesnici sastanka su se saglasili da je za kvalitetno utvrđivanje, naplatu i kontrolu prihoda jedinica lokalnih samouprava neophodna sinhronizacija i koordinacija aktivnosti na centralnom i lokalnom nivou.

Takođe, kvalitetna implementacija zakonskih rješenja na lokalnom nivou podrazumijeva preduzimanje svih propisanih mogućnosti usmjerenih ka što boljem stepenu naplate prihoda lokalnih budžeta, kao i rukovođenje načelima racionalnosti i štednje do nivoa raspoloživih sredstava, a u cilju obezbjeđivanja budžetske ravnoteže i budžetske stabilnosti. Domaćinsko ponašanje u upravljanju finansijskim sredstvima nije i ne smije se odraziti na profesionalni rad lokalne samouprave, pa samim tim, ni na život i rad građana u lokalnim zajednicama.

S druge strane, na centralnom nivou se moraju stvoriti dobre zakonske prepostavke, donijeti svi neophodni propisi za kvalitetno utvrđivanje, naplatu i kontrolu prihoda lokalnih samouprava, kao i obezbijediti protok informacija neophodan za stabilno finansiranje opština.

Preporuke sa ovog sastanka su dostavljene svim učesnicima, a realizaciju istih će pratiti mješovita radna grupa sastavljena od predstavnika nadležnih državnih organa i Zajednice opština Crne Gore.

Preporuke – sopstveni prihodi

- **prirez porezu na dohodak fizičkih lica** – da Poreska uprava Crne Gore obezbjedi dostavu podataka o PIB-u i iznosu obračunatog poreza na dohodak fizičkih lica, kako bi se lokalnom poreskom organu omogućila kvalitetna kontrola prireza porezu na dohodak

fizičkih lica i samog poreza na dohodak fizičkih lica, s jedne strane, dok bi se, s druge strane, obezbijedilo rasterećenje poreskih obveznika;

- **porez na nepokretnosti** – 1. obezbijediti izvršenje zakonom utvrđene obaveze Uprave za nekretnine za dostavu ažurnih podataka o vlasništvu na nepo-

kretnostima jedinicama lokalne samouprave do kraja novembra godine koja prethodi godini za koju se porez utvrđuje; 2. da organi državne uprave (Poreska uprava i Monstat) organima lokalne uprave dostavljaju podatke o prosječnim tržišnim vrijednostima; 3. da se ažurira i pripremi nova Uredba o bližim kategorijama i metodologiji za

utvrđivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti, u skladu za Zakonom o porezu na nepokretnosti; 4. da se inicira donošenje podzakonskih akata kojima će se detaljno definisati pojmovi: „poljoprivredno zemljište“, „prioritetni turistički lokalitet“, kao i precizno definisanje pojmoveva „objekta koji je izgrađen u suprotnosti sa zakonom“ i „neizgrađenog građevinskog zemljišta“, kako bi se obezbijedilo formiranje baza podataka koje će omogućiti uvođenje poreza i na ove nepokretnosti; 5. da se u okviru Zakona o svojinsko-pravnim odnosima precizno utvrdi rok za pretvorbu prava korišćenja u pravo svojine; 6. da se predviđi primjena sankcionih mjeru za one obveznike poreza na nepokretnosti – pravna lica za koje se utvrđuje porez u skladu sa vrijednostima nepokretnosti u njihovim poslovnim knjigama, a koji istu ne vode u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima (ne vrše revalorizaciju u skladu sa tržišnim uslovima); 7. da se zakonom utvrde precizni rokovi za podnošenje poreskih prijava, kao i sankcione mjeru za nepodnošenje istih; 8. da se obezbijedi identifikacija primarnih i sekundarnih objekata, naročito ako se ima u vidu da je sadašnja baza opterećena nepostojećim – fiktivnim identifikacionim brojevima vlasnika nepokretnosti; 9. da se, u okviru Zakona o poreskoj administraciji, obezbijedi okvir za sprovođenje postupka prinudne naplate poreza na nepokretnosti fizičkih lica; 10. da se lokalnim samoupravama pomogne u obezbjeđivanju softverskih programa u oblasti poreza na nepokretnosti, na način da isti sadrže sve zakonske mogućnosti (obračun kamata, listing prinudne naplate, sintezu izveštaja po periodima, i dr.); 11. da se precizno utvrdi status nekretnina koje su predmet fidicije, kako bi se obezbijedilo oporezivanje ovakvih nepokretnosti; 12. da se precizno definiše status „objekata za prenos i distribuciju električne energije“ i „šumskog

zemljišta“, u smislu nepokretnosti koje se trenutno ne oporezuju; 13. da lokalne samouprave predvide mogućnost dostave poreskih rješenja putem web sajta.

poštovanja istog, predvide sankcione mjeru; 2. da se razmotri mogućnost uvođenja poreza na promet na prvu prodaju nepokretnosti (novoizgrađenih objekata);

- **naknada za zaštitu i unaprjeđenje životne sredine** – da se pristupi donošenju podzakonskog akta kojim će se precizno definisati potrebe i specifičnosti jedinica lokalnih samouprava na osnovu kojih iste mogu da kao sopstveni prihod, uvedu i realizuju naknadu za zaštitu i unaprjeđenje životne sredine;

Preporuke – zakonom ustupljeni prihodi

1. obezbijediti lokalnim samoupravama raspolaganje podacima o zajedničkim prihodima, kako bi se stvorili uslovi za kvalitetnije planiranje i kontrolu izvršenja prihoda budžeta;
2. da se, na osnovu ovih podataka, u okviru knjigovodstva lokalnog poreskog organa, obezbijedi knjiženje i zajedničkih prihoda;
3. da se razmotri mogućnost pripadnosti dijela PDV-a lokalnim samoupravama (u okviru ove preporuke, preispitati status lokalnih samouprava kao PDV obveznika).

- **porez na promet nepokretnosti** – 1. da se precizno utvrdi rok za upis nepokretnosti u Katastar nakon izvršenog prometa, te da se za slučaj ne

- **koncesione naknade** – 1. da se lokalnim samoupravama obezbijedi primjerak koncesionog ugovora; 2. da se podzakonskim aktom precizno definišu obaveze svih učesnika u koncesionim poslovima; 3. da se eksplorata, a ne realizovana količina flaširane vode utvrdi kao osnovica za obračun koncesione naknade za korišćenje

voda; 4. da se preispita odredba Zakona o finansiranju lokalne samouprave kojom se propisuje pripadnost prihoda po osnovu koncesionih naknada za korišćenje morske obale tek od 2012. godine u iznosu od 20%, tj. 2013. godine u iznosu od 50%; 5. da se predviđi mogućnost prenosa poslova kontrole realizacije koncesionih ugovora na lokalnu samoupravu

Preporuke – zaduživanje opština

– da se preispita mogućnost liberalizacije uslova za zaduživanje lokalnih samouprava. U tom smislu, predvidjeti mogućnost da se prilikom obračuna tekućih prihoda uključuju i prihodi po osnovu naknade za komunalno opremanje, kao i prihodi po osnovu prodaje imovine. ■

Žana Đukić

O aktuelnostima iz Kotora u razgovoru sa predsjednicom Opštine Marijom Majom Ćatović

Marija Ćatović, Predsjednica opštine Kotor

N.Z. U Opštini Kotor u toku su aktivnosti na realizaciji tri značajna projekta: izgradnje zaobilaznice, sportske dvorane i lifta do tvrđave San Đovani.

M.Ć. Završili smo projektnu dokumentaciju i Elaborat o eksproprijaciji putnog pojasa za izgradnju zaobilaznice oko Starog grada. Ta značajna investicija planirana je kapitalnim budžetom Države, a sredstva su obezbijeđena posredstvom Evropske investicione banke, što nam garantuje da ćemo u bliskoj budućnosti rješiti problem izraženih saobraćajnih gužvi u Kotoru. Opština je preuzeila troškove eksproprijacije zemljišta na trasi zaobilaznice, a Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora raspisala je tender za izradu geološkog elaborata.

N.Z. S obzirom da se Kotor nalazi na listi UNESCO-ve zaštićene baštine, u projekat su uključeni Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture i resorno ministarstvo.

M.Ć. Trasa zaobilaznice utvrđena je

Prostornim planom opštine još 1987. godine, kada je Kotor već osam godina bio pod zaštitom UNESCO-a. Primjedbi u tom periodu nije bilo, a sve nedavne sugestije Regionalnog zavoda, koje su se odnosile na most i tunel na trasi будуće zaobilaznice, u potpunosti su ispoštovane. I drugi UNESCO-vi gradovi imaju saobraćajnice, a Kotor će sasvim izvjesno u ovom projektu ispoštovati visoke standarde koji su predviđeni za zaštićena područja svjetske baštine.

N.Z. Bogata kulturna baština Kotor zahtijeva posebnu pažnju, a istovremeno predstavlja izuzetni razvojni potencijal. Koje aktivnosti preduzima lokalna uprava kako bi se kulturno-istorijsko nasljeđe stavilo u funkciju turističke ponude?

M.Ć. Pored ključnih infrastrukturnih poslova, nismo zapostavili ni stalne napore da očuvamo i zaštitimo bogatu kulturnu baštinu, te da ovaj najznačajniji resurs Kotora valorizujemo i stavimo u funkciju turističke ponude. U tom segmentu počeli smo realiza-

ciju niza projekata, od kojih je najveći projekat izgradnje lifta u brdu Sveti Ivan i raspisivanje tendera za valorizaciju gradske tvrđave. Kotorski bedemi sa tvrđavom predstavljaju jedinstven primjer srednjovjekovne fortifikacione arhitekture na Mediteranu. Taj izuzetan kompleks, koji je nastajao u dugom razdoblju od 9. do 19. vijeka, u cjelini je očuvan i bio je jedan od glavnih motiva za upis Kotora i njegovog kulturno-istorijskog područja na Listu svjetske prirodne i kulturne baštine UNESCO-a. Realizacija projekta izgradnje lifta Kotor – San Đovani značajno će doprinijeti obogaćivanju turističke ponude Kotora, prije svega mogućnošću koju će pružiti građanima i turistima da uživaju u ljepotama tog jedinstvenog kompleksa.

Međutim, daljem razvoju kotorske turističke privrede neophodna je sanacija i valorizacija gradskih bedema. Paralelno sa izgradnjom lifta, posjetiocima je neophodno pružiti i adekvatne ugostiteljske, kulturne i druge sadržaje. Osmatračnice, kafei, restorani, galerije, izložbeni prostori, umjetnički ateljei, suvenirnice – sve su to namjene koje mogu i treba da imaju objekti unutar ovog utvrđenog sistema. Različiti novi sadržaji konačno bi omogućili valorizaciju gradskih bedema i obezbjeđivanje sredstava za njihovo stalno održavanje. To su bili i glavni motivi, na osnovu kojih je Skupština Opštine usvojila Odluku o raspisivanju međunarodnog javnog poziva za davanje u dugoročni zakup objekata u sastavu spomeničkog kompleksa tvrđave Sveti Ivan.

N.Z. Aktuelni su i projekti sanacije i revitalizacije još nekoliko kulturno-istorijskih spomenika.

M.Ć. Posredstvom Direkcije a uređenje i izgradnju Kotora, počela je konstruk-

tivna sanacija crkve Svetog Pavla. Ovaj sakralni objekat biće u potpunosti revitalizovan, čime će Kotor dobiti reprezentativnu dvoranu za održavanje različitih skupova, dok će posjetiocima istovremeno biti prezentirani značajni arheološki nalazi iz 13. vijeka, otkriveni u dosadašnjim radovima.

U saradnji sa Kotorskom biskupijom, započeli smo projekat revitalizacije crkve Svetog Franja. Prostor crkve biće namijenjen za biblioteku koja će javnosti omogućiti uvid u bogatu arhivsku građe koja se vjekovima čuva u Biskupiji.

N.Z. Jedan od važnih poslova, čiji završetak građani Kotora nestručljivo očekuju, je izgradnja sportske dvorane.

M.Ć. Svjesni izuzetno pozitivnog uticaja sporta i fizičke kulture na pravilno vaspitanje mladih generacija, u poslednjih nekoliko godina značajno smo povećali ulaganja u tu oblast. Na pragu smo rješenja problema nedostatka adekvatnog prostora za organizovanje takmičenja i pripremu sportista. Započeli smo izgradnju sportske dvorane, na mjestu poligona malih sportova Zavoda za školovanje i rehabilitaciju lica sa poremećajima sluha i govora. Radovi se za sada odvojaju zadovoljavajućom dinamikom. Izgradnju zajednički finansiraju Država i

Opština Kotor. Na površini od 7.345 m² i sa kapacitetom od 2.500 gledalaca, dvorana će biti sagrađena i opremljena u skladu sa olimpijskim standardima. Na taj način biće zaokružena bazična sportska infrastruktura Opštine i stvoreni neophodni preduslovi kandidature za XIX Mediteranske igre, na osnovu Deklaracije o zajedničkom apliciranju, koju smo potpisali sa Mostarom i Dubrovnikom. ■

Izabran konsultant u projektu izgradnje zajedničkog postrojenja opština Kotor i Tivat za odvođenje otpadnih voda

Predsjednici Opština Kotor i Tivat **Marija Čatović** i **Miodrag Kankaraš** i direktor „Vodacoma“ **Boris Vuković** potpisali su 17. februara ove godine ugovor sa njemačkom konsultantskom kompanijom „Pojri“ (Pöyry), vrijedan 1,4 miliona eura.

Ugovorom je definisana priprema tenderske dokumentacije za izgradnju postrojenja za tretman otpadnih voda u opštinama Kotor i Tivat i pružanje usluga stručnog nadzora pri izgradnji.

– Potpisivanje ugovora i realizacija projekta predstavljaju bitan korak ka formiranju kvalitetnije turističke ponude. Funkcionalan vodovodni i kanalizacioni sistem osnovni je preduslov za razvoj visokog turizma kojem težimo i stoga je potpisivanje ugovora i posao koji najavljujemo veoma značajan – kazala je gradonačelnica Čatović.

– Opština Tivat je prostorno-planskom dokumentacijom obezbijedila lokaciju, a u ovom trenutku smo u fazi izdavanja urbanističko-tehničkih dozvola za izgradnju postrojenja – izjavio je predsjednik Kankaraš..

Direktor „Vodacoma“ Boris Vuković naglasio je da je ugovor bitan preduslov izgradnje postrojenja i izrazio nadu u skoro potpisivanje ugovora za izvođača radova na izgradnji kanalizacionog sistema u Opštini Kotor.

– Tender je u toku, a vrijednost projekta se procjenjuje na oko 8 miliona eura. U martu očekujemo potpisivanje ugovora i početak radova – najavio je Vuković. Izgradnjom kanalizacione mreže, pumpnih stanica i zajedničkog postrojenja za tretman otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat, stvaraju se tehnički uslovi za rješavanje pitanja odvođenja i tretmana otpadnih voda po ekološkim standardima. Planirani rok za početak radova je kraj ove i početak naredne godine, a rok za završetak je 2014. godina.

Ukupna vrijednost projekta izgradnje zajedničkog postrojenja za odvođenje i tretman otpadnih voda iznosi oko 17 miliona eura. Projekat se finansira kreditnim sredstvima Njemačke razvojne banke (KfW) u iznosu od 7 miliona eura, dok će opštine Kotor i Tivat ukupno izdvojiti oko 10 miliona eura.

Vesna Đurović

Izmjene i dopune Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 10. marta 2011. godine, utvrdila Predlog Zakona o izmjena- ma i dopunama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata. Osnovni razlog za pristupanje izmjena i dopuna zakona bio je uspostavljanje prin- cipa „jednog šaltera“ prilikom izda- vanja urbanističko-tehničkih uslova i građevinske dozvole, a sve u cilju unapređenja poslovanja i smanjivanja procedura za razvoj preduzetništva. Predloženim rješenjima investitor se oslobođa obaveza „pobočnih“ pro- cedura oko pribavljanja tehničkih uslova kod nadležnih organa (distri- bucija, vodovod, elektronske komuni- kacije i dr.), dok će organ za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova odnosne tehnika uslove pribavljati po službenoj dužnosti. U postupku izda- vanja građevinske dozvole, nadležni organ bi, po službenoj dužnosti, pribavljao dokaze o pravu svojine, odnosno drugom pravu na građevinskom zemljištu ili o pravu građenja odnosno drugom pravu na objektu, ako se radi o rekonstrukciji objekta, kopiju kata- starskog plana; saglasnosti, mišljenja i druge dokaze utvrđenim posebnim propisima (u zavisnosti od vrste objek-

ta); dokaz o uređivanju odnosa u pog- ledu plaćanja naknade za komunalno opremanje.

Pored osnovnog razloga, izmjene i dopune Zakona su predložene i radi efikasnijeg sprovođenja osnovnih prin- cipa na kojima je ovaj zakon zasnovan.

U toku pripreme izmjena i dopuna Zakona, konsultovana je i Zajednica opština Crne Gore. Od prihvaćenih primjedbi, predloga i sugestija koje su utvrdili Upravni odbor, Komisija za prostorno planiranje i komunalne djelatnosti i Stručna služba, ističemo sledeće:

• ukidanje kontrole tehničke dokume- ntacije od strane organa uprave odnos-

no lokalne uprave nakon izvršene revi- zije, pri čemu se odgovornost za tehničku dokumentaciju prenosi na struku, a organ nadležan za izdavanje građevinske dozvole rasterećuje se od postupka superrevizije, za koji nijedan organ uprave, niti lokalne uprave nije imao na raspolaganju potrebnu lepezu kadrova;

- omogućavanje izmjena i dopuna prostornog plana jedinice lokalne samou- prave i generalnog urbanističkog pla- na, do donošenja prostorno -urbanističkog plana, čime su se stvorili preduslovi za kvalitetnijim upravljan- jem prostorom do donošenja najvišeg planskog dokumenta jedinice lokalne samouprave;
- stvaranje pravnog osnova za ubiranje naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, za one objekte za koje je građevinska dozvola izdata u periodu od 29. avgusta 2008. do 29. jula 2010., a nije izdata upotrebljiva dozvola. Radi se o objektima za koje je u trenutku izdavanja građevinske dozvole na snazi bilo zakonsko rješenje po kome ugovor o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta nije bio uslov za izdavanje građevinske dozvole. ■

Sanja Živković

Javna rasprava o Nacrtu Zakona o komunalnim djelatnostima

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 24. februara, utvrdila Nacrt Zakona o komunalnim djelatnostima i donijela Program javne rasprave. U skladu sa Pro- gramom, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u periodu od 3-24. marta 2011. godine, održalo 18 stručnih javnih rasprava. Na stručnim javnim raspravama pored predstavnika Ministarstva i Uže radne grupe na izradi Zakona, učestvovali su predstavnici lokalnih samouprava, odnosno predstavnici lokal- ne uprave, javnih službi i javnih preduzeća.

Predviđeno je da se u periodu od 4-6. aprila održe tri regionalne opšte rasprave.

Aktivnosti na implementaciji projekata energetske efikasnosti u lokalnim samoupravama

Energetska efikasnost podrazumijeva skup mjera koje se preduzimaju u cilju smanjenja potrošnje energije, a koje pri tome ne narušavaju uslove rada i življenja.

Budući da je Crna Gora iskazala čvrsto opredjeljenje da bude ekološka država koja će, u skladu sa strateškim dokumentima, svoj dalji razvoj baziрати na održivom razvoju, posebno na iskorишćenju bogatog hidropotencijala, lokalne vlasti su se, prepoznajući svoju razvojnu šansu, uključile u procese koji će putem državne, donatorske i pomoći evropskih fondova u doglednom vremenu dovesti do realizacije brojnih projekata koji podrazumijevaju izgradnju malih, mikro, solarnih i vjetro elektrana. Proces će dovesti i do unaprjeđenja energetske efikasnosti postojećih postrojenja, uređaja i objekata u vlasništvu lokalnih samouprava koji su prepoznati kao veliki potrošači energije.

Očuvanje, odnosno uspostavljanje odgovarajućih mehanizama za racionalno trošenje energije, nameće kao imperativ na globalnom nivou. U tom pravcu je neophodno, a zakon to i predviđa, da između ostalih, i lokalne samouprave preduzmu aktivnosti koje će doprinijeti energetskoj efikasnosti. Ideje za projekte koji se tiču energetske efikasnosti su gotovo neisrpne. Iskustva država koje primjenjuju načela i mehanizme energetske efikasnosti, ukupan prihod i uštede koje po tom osnovu ostvaruju, trebaju da budu faktor motivacije, da dobru praksu primijenimo, u mjeri mogućeg i realnog, i u našim sredinama.

Zajednica opština, kao predstavnik lokalnih vlasti u Crnoj Gori, participira u ovom procesu aktivno, a u skladu sa kapacitetima sa kojim u ovom trenutku raspolaže. Naša pozicija je jasna - pomoći opština da primijene načela

energetske efikasnosti i posredovati u obezbijeđenju sredstva i donacija za projekte od interesa za unapređenje kvaliteta života i rada u lokalnim samoupravama.

Upravo je u tom pravcu Zajednica opština je i aplicirala za pomoć opština koje raspolažu hidropotencijalom na svojim teritorijama (njih 13, uglavnom sa sjevera Crne Gore) da dobiju podršku Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Republike Češke u izradi katastra vodotoka koji imaju hidropotencijal do 1mw.

Naša aplikacija dobila je pozitivan odgovor i već smo završili fazu izbora kompanija koje će vršiti mjerena u navedenim opština. Čitav postupak mjerena i izrade katastra će trajati godinu dana, a prve aktivnosti su započele 31.marta tekuće godine okupljanjem kontakt osoba iz opština na sastanku na kojem im je prezentovan projektni zadak, predstavljen plan rada

Pored navedenog, 30. marta ove godine, predstavnici Ministarstva finansija Češke, Konzulata Češke i Evropske banke za obnovu i razvoj, na prigodnoj svečanosti uručili su prefizibiliti studije za korišćenje hidroenergije na primarnim vodovodima za opštine Plav, Andrijevica, Berane, Rožaje i Mojkovac. Ove studije će omogućiti da lokalne samouprave čiji vodovodi isunjavaju tehničke kriterijume za postavljanje malih turbina u njihovom profilu, dobiju besplatnu energiju za javnu rasvetu, javne objekte, grijanje, itd.

U svim ovim aktivnostima, Zajednica opština i opštine su imale punu podršku resornog ministarstva, a naročito sektora za obnovljive izvore energije i energetsku efikasnost, što je još jedan dokaz da su zajedničke aktivnosti centralnog i lokalnog nivoa najbolji način za stvaranje uslova za kvalitetno funkcionisanje lokalnih samouprava.

Tema energetske efikasnosti je, takođe,

i poslovi u kojima će i kontakt osobe neposredno učestvovati.

Benefiti ovog projekta su brojni. Prije svega, izrada popisa – katastra vodotoka sa izmjeranim hidropotencijalom, a nakon toga i otvorena vrata investitorima za ulaganje u obnovljive izvore energije u opština, uzimajući u obzir činjenicu da će lokalne samouprave izdavati odgovarajuće dozvole za izgradnju ovih malih elektrana.

jedna od tema koja zauzima značajno mjesto u saradnju Zajednice opština i GIZ-a (nekadašnji GTZ). GIZ je pokazao spremnost da doprinese razvoju ideje energetske efikasnosti, putem odgovarajućih obuka za energetske menadžere, podrškom realizaciji konkretnih projekata, i dr, pa ćemo u tom pravcu, između ostalog, i usmjeriti naše buduće zajedničke aktivnosti. ■

Saša Šćekić

NEXPO 2011 sajam opština “Inovativne zajednice otvorene za sve”

Skoro 200 gradonačelnika iz jugoistočne Evrope je iskoristilo priliku da učestvuje na NEXPO 2011 sajmu kako bi razgovarali o zajedničkim izazovima, inovacijama i praksama, i kako bi zajednički usvojili **Deklaraciju “Lokalne vlasti u susret budućnosti: Dobra uprava, socijalna inkluzija i evropske integracije”**. Ovom Deklaracijom lokalne vlasti jugoistočne Evrope se obraćaju Evropskoj uniji, Evropskom parlamentu, Savjetu Evrope, nacionalnim vlastima u jugoistočnoj Evropi, asocijacijama lokalnih vlasti i njihovim mrežama, i preporučuju da se omogući veća uloga lokalnih vlasti i njihovih asocijacija u procesu integracija u EU.

Deklaracijom se poziva Evropska unija da uključi lokalnu samoupravu u svojim strategijama i operativnim planovima

za politiku proširenja, da uključi lokalne vlasti i njihove asocijacije u relevantnim konsultacijama i dijalogu, kao i da osigura dostupnost pristupnih finansijskih programa za lokalne vlasti kako bi se pripremile za pristup EU.

Deklaracijom se pozivaju nacionalne vlasti da ubrzaju process decentralizacije, da uključe asocijacije lokalnih vlasti u process decentralizacije i priprema za članstvo u EU, da nastave sa konsultacijama i saradnjom sa Savjetom Evrope čija je ekspertiza neophodna za usklajivanje sa evropskim standardima.

U vezi s ključnim pitanjima prepristupnih finansijskih dokumenata, naročito nakon 2013., pozivamo EU i centralne vlasti da uvaže sljedeće:

U Sarajevu je 10-11. marta 2011. godine održan sajam lokalnih samouprava jugoistočne Evrope pod nazivom NEXPO Sarajevo 2011 “Inovativne zajednice otvorene za sve”.

Na sajmu su, u okviru delegacije Zajednice opština Crne Gore, bili prisutni: Glavni grad Podgorica, Prijestonica Cetinje i opštine Bar, Bijelo Polje, Danilovgrad, Nikšić, Kotor, Tivat i Ulcinj.

NEXPO Sarajevo 2011 je bila prilika za opštine da pokažu svoja dostignuća, uče jedni od drugih, istraže nove tehnologije na tržištu i vrate se kući obogaćeni novim znanjima i kontaktima. U okviru sajma NEXPO 2011, bile su organizovane izložbe, konferencija o socijalnoj inkluziji u suorganizaciji sa Švajcarskom agencijom za razvoj i saradnju (SDC), radionice posvećene inovativnim opštinskim praksama i politikama i Klub gradonačelnika gdje su predsjednici opština bili u mogućnosti da uspostave nove kontakte.

- naše asocijacije lokalnih vlasti, zajedno s NALAS-om, moraju biti uključene u pregovaranje, konsultacije i utvrđivanje prioriteta;
- instrumenti moraju uključiti specifične prioritete koji se odnose na lokalne vlasti i osigurati tu dimenziju u drugim, širim prioritetima (jednake mogućnosti, socijalna inkluzija i sl.);
- značajan udio pretpriistupnog financiranja treba biti posvećen subnacionalnim vlastima, u konsultacijama sa centralnim vlastima, da im omogući dobru pripremu za EU članstvo;
- moraju postojati specifični programi i finansijski izvori za lokalne i regionalne vlasti, s procesima koji odgovaraju njihovo ulozi demokratskih javnih institucija;
- potrebno je utvrditi finansiranje službe za tehničku pomoć lokalnim vlastima, kojima će upravljati asocijacije lokalne samouprave, a koji će pomoći lokalnim vlastima da izrađuju kvalitetne projektne prijedloge.

Proces pristupa EU-u – izazovi za lokalne vlasti

Za nas su izazovi dobrog upravljanja i EU integracija povezani – to su lice i naličje istog pitanja.

Suočeni smo s najmanje četiri glavna izazova prilikom priprema za pristupanje EU-u:

- Veliki dio pravnog okvira EU mora biti implementiran od strane lokalnih vlasti ili ima direktni uticaj na njih;
- Kao vlast najbliža građanima mi moramo unijeti evropsku dimenziju u naš rad, dovodeći Evropu bliže građanima, uključujući ih u EU pitanja i osiguravajući dobre informacije;
- Sveukupan kvalitet naše administracije mora biti unaprijeđen kako bi postigla standard dobrog upravljanja, efikasno raspolažala resursima, osigurala kvalitetne javne usluge i privukla investicije;

U okviru sajma održana je i ceremonija potpisivanja Saveza gradonačelnika (Covenant of Mayors).

Zajednica opština je potpisala Savez gradonačelnika čime je postala podržavajuća organizacija toj ekološkoj inicijativi.

Opština Bijelo Polje je potpisala pristupnicu Savezu gradonačelnika, čime je postala članica Saveza

- Naše razvojne strategije moraju biti dobro planirane, fokusirane na građane, i moraju izvući najbolje od teritorijalno usmjerjenih finansijskih programa (IPA-e, struktturnih fonda i sl.)

Prezentacije Prijestonice Cetinje i opštine Bar

U okviru sajma organizovane su radionice na kojima su opštine razmjenjivale iskustva u određenim oblastima kao što su evropske integracije, e-uprava, socijalna inkluzija, energetska efikasnost, održivi turizam, itd.

Prijestonica Cetinje je učestvovala na radionici na temu održivog turizma, kojom prilikom je zamjenica gradonačelnika Ana Nikolić, imala izlaganje na temu „Valorizacija kulturnog nasljeđa u svrhu turističkog potencijala“. U okviru izlaganja, gospoda Nikolić detaljno je predstavila potencijale kojima raspolaže crnogorska prijestonica, te njenе prednosti i načine na koje to može biti iskorišćeno.

Opština Bar je u okviru radionice za elektronsku upravu na kojoj su predstavljeni najbolji primjeri inovativnog poslovanja, predstavila elektronsku opštinu, projekat koji je proglašen za najbolju praksu u Crnoj Gori u oblasti informatizacije poslovanja. Radionica za elektronsku upravu je bila jedna od najposjećenijih na sajmu, a prezentaciji eOpštine Bar je prisustvovao i ambasador Crne Gore u Bosni i Hercegovini Dragan Đurović. ■

Vanja Starovlah

Upravni nadzor u lokalnoj samoupravi

Pojam upravni nadzor, je zajednički pojam za različite oblike nadzora koji vrše organi uprave kao subjekti nadzora primjenjujući upravna ovlašćenja utvrđena zakonom.

Prema vršiocima upravnog nadzora upravni nadzor se može podijeliti na: upravni nadzor koji vrše organi uprave i upravni nadzor koji vrše drugi subjekti. Osnovna vrsta nadzora je upravni nadzor koji vrše organi uprave.

Prema ovlašćenjima za vršenje nadzora, upravni nadzor obuhvata: nadzor nad zakonitošću rada, nadzor nad zakonitošću akata kojima se rješava o pravima i obavezama građana i inspekcijski nadzor.

Lokalna samouprava je istovremeno nadzirani subjekat i subjekat nadzora, jer posjeduje određena nadzorna prava u odnosu na subjekte (fizička i pravna lica) na njenoj teritoriji.

Evropska povelja o lokalnoj samoupravi

U članu 8 Evropske povelje o lokalnoj samoupravi utvrđena su četiri bitna principa koji imaju za cilj da ograniče pravo centralnih organa u vršenju upravnog nadzora.

1. *Prema prvom principu, sve vrste upravnog nadzora nad radom lokalne samouprave mogu da se obavljuju u slučajevima i po postupku koji je predviđen ustavom i zakonom.*

2. *Drugi princip izražava mjeru u vrstu upravnog nadzora u vezi sa vršenjem poslova iz izvornog djelokruga lokalne samouprave.* Ovaj nadzor se može jedino odnositi na zakonitost njihovog obavljanja sa ciljem korigovanja povreda koje se tiču zakona.

3. *Treći princip odnosi se na vršenje poslova nadzora nad obavljanjem poslova iz povjerenog djelokruga.* Nadzorna prava centralnih organa u odnosu na ovu vrstu poslova su šira i obuhvataju i cjelishodnost rada.

4. *Četvrti princip ističe da se upravni nadzor nad radom organa lokalne samouprave vrši na takav način koji obezbjeđuje da intervencija nadzornog organa bude u srazmjeri sa značajem interesa koji se štiti u datom slučaju.*

Ustavna i zakonska rješenja o lokalnoj samoupravi

Ustav, u članu 22, jemči pravo na lokalnu samoupravu. Lokalna samouprava se definiše kao pravo građana i organa lokalne samouprave da, u granicama utvrđenim zakonom, uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva. Ustav određuje da je opština osnovni oblik lokalne samouprave, da su organi opštine skupština i predsjednik i da je samostalna u vršenju svojih nadležnosti. U pogledu nadzora nad lokalnom samoupravom Ustav, u članu 117, utvrđuje ovlašćenje Vlade da raspušti skupštinu i razriješi predsjednika opštine, u slučaju ako u roku dužem od šest mjeseci ne vrše svoje nadležnosti.

Polazeći od ustavnih principa i principa Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, kao međunarodnog ugovora koji ima jaču pravnu snagu od zakona, zakonodavac je bliže uredio upravni nadzor nad lokalnom samoupravom. To je učinjeno sa više zakona od kojih je najvažniji: Zakon o lokalnoj samoupravi, Zakon o državnoj upravi, Zakon o finansiranju lokalne samouprave, kao i tzv. sektorskim zakonima.

Prema predmetu nadzora, odnosno prema ovlašćenjima nadzornih organa i drugim karakteristikama, nadzor koji vrše državni organi nad lokalnom samoupravom može se podijeliti na: nadzor koji se vrši nad zakonitošću u vršenju sopstvenih poslova lokalne samouprave i nadzor koji se vrši nad

obavljanjem prenesenih, odnosno povjerenih poslova.

Nadzor nad zakonitošću u vršenju sopstvenih poslova lokalne samouprave

Prema subjektima koji vrše nadzor nad zakonitošću sopstvenih poslova lokalne samouprave, mogu se razlikovati dvije vrste nadzora: nadzor koji vrši Vlada i nadzor koji vrše ministarstava.

Nadzor koji vrši Vlada predstavlja poseban oblik nadzora, kako po ovlašćenjima tako i po dejstvu ovih ovlašćenja na lokalnu samoupravu. Vlada ima nekolika jaka nadzorna ovlašćenja u odnosu na lokalnu samoupravu.

Prvo, Vlada ima pravo da, do odluke Ustavnog suda, obustavi od izvršenja odluku ili opšti akt skupštine ili predsjednika opštine, ako smatra da nije u skladu sa Ustavom i zakonom ili se nije ograničavaju Ustavom ili zakonom utvrđene slobode, prava i dužnosti građanina. Kada obustavi od izvršenja propis ili opšti akt, Vlada je dužna da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 8 dana pokrene postupak pred Ustavnim sudom.

Druge ovlašćenje se odnosi na raspушtanje skupštine i razriješenje predsjednika opštine. Ovo ovlašćenje ima karakter vanredne mjere koja se izuzetno primjenjuje kada se uslijed nevršenja poslova od strane skupštine ili predsjednika opštine, dovodi u pitanje ustavom garantovano prava na lokalnu samoupravu. Ustavno ovlašćenje Vlade da raspušti skupštinu opštine i razriješi predsjednika opštine konkretizованo je odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi (član 60b i član 126).

Osim ovih Vlada ima i druga nadzorna ovlašćenja u vršenju sopstvenih poslova lokalne samouprave.

Zakonom o lokalnoj samoupravi propisano je da Vlada daje saglasnost na

odredbe statuta kojima se utvrđuje oblik i sadržina simbola i praznik opštine. Prethodna saglasnost Vlade na ove odredbe statuta predstavlja poseban oblik nadzora, a odnosi se na provjeru da li simboli odgovaraju istočnim, kulturnim, prirodnim i drugim obilježjima opštine i da li ispunjavaju druge uslove propisane Zakonom.

Zakonom o državnoj imovini, član 34 stav 1, propisano je da opština odlučuje o sticanju i raspolaganju pravima koja joj pripadaju, u skladu sa zakonom, dok je stavom 3 istog člana propisano da o otuđenju imovinskih prava na nepokretnostima koje pripadaju opštini prethodnu saglasnost daje Vlada, sa izuzetkom u odnosu na prodaju stvari i drugih dobara u državnoj imovini u kojima se otuđenje vrši neposrednom pogodbom.

Prethodna saglasnosti Vlade u ovom slučaju predstavlja, takođe, poseban vid nadzora, pri čemu bi se nadzorna ovlašćenja Vlade, posmatrana u odnosu na princip Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i ustavne odredbe o samostalnosti lokalne samouprave, mogla okarakterisati kao prekomjeran upravni nadzor u vršenju sopstvenih poslova lokalne samouprave.

Ministarstava u obavljanju sopstvenih poslova lokalne samouprave vrše dvije vrste nadzora: nadzor nad zakonitošću opštih akata i nadzor nad zakonitošću pojedinačnih, upravnih akata koje donosi lokalna samouprava.

U pogledu nadzora nad zakonitošću opštih akata koje donosi lokalna samouprava predmet nadzora predstavlja ustavnost i zakonitost opštih akata, a nadzor je, po pravilu, naknadni.

Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata, međutim, utvrđena su nadzorna ovlašćenja Ministarstva koja se odnose na davanje prethodne saglasnosti. Članom 46 istog zakona, propisano da izvršni organ jedinice lokalne samouprave, nakon utvrđivanja, dostavlja predlog planskog dokumenta na saglasnost Ministarstvu koje provjerava

da li je predlog planskog dokumenta usklađen sa mišljenjem ovog organa datim na nacrt planskog dokumenta. U slučaju da predlog planskog dokumenta nije usklađen sa mišljenjem Ministarstva, isti organ će u roku od 30 dana vratiti planski dokument na dorađu izvršnom organu jedinice lokalne samouprave.

Prethodna saglasnost Ministarstva, predstavlja nadzorna ovlašćenja kojim se provjerava postupanje lokalne samouprave u odnosu na mišljenje: da li je lokalni planski dokument u pogledu sadržaja usaglašen sa zakonskim odredbama, da li je sprovedena zakonom propisana procedura, da li je usaglašen sa planom višega reda i u pogledu opravdanosti rješenja utvrđenih u predlogu planskog dokumenta. U kontekstu ustawne odredbe o samostalnosti lokalne samouprave i principa Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, ovaj oblik nadzora se, takođe, u pogledu adekvatnosti i obuhvatnosti, može okarakterisati kao prekomjeran nadzor u vršenju sopstvenih poslova lokalne samouprave.

Nadzor nad zakonitošću upravnih akata

U obavljanju sopstvenih poslova organi lokalne uprave donose upravne akte kojima se, na osnovu zakona ili propisa jedinice lokalne samouprave, rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih lica i preduzimanju zakonom propisanih mjera.

Prema Zakonu o lokalnoj samoupravi glavni administrator ima ovlašćenje drugostepenog organa. Glavni administrator rješava u drugom stepenu uvijek kada je prvostepeni upravni akt donijet u primjeni propisa jedinice lokalne samouprave.

Zakonskim propisima, međutim, različito je regulisano pitanje nadležnosti za postupanje u drugostepenom postupku u slučaju kada je upravni akt donio organ lokalne uprave u neposrednoj primjeni zako-

na. Prema nekim zakonima propisana je nadležnost glavnog administratora, a prema drugim nadležnost odgovarajućeg ministarstva.

Sa stanovišta vršenja upravnog nadzora nad zakonitošću upravnih akata od strane organa državne uprave, ovo pitanje zaslužuje posebnu pažnju. Ovo iz razloga što je materijalnim zakonima u pojedinim upravnim oblastima utvrđeno da ministarstva vrše nadzor nad primjenom odredaba tih zakonskih propisa, što podrazumijeva i ovlašćenje ministarstva da rješavaju u drugostepenom postupku, koji se staraju o obezbjeđenju jedinstvene primjene zakona .

Nadzor nad obavljanjem prenesenih, odnosno povjerenih poslova

Prema Zakonu o lokalnoj samoupravi i Zakonu o državnoj upravi, lokalna samouprava vrši prenesene ili povjerenе poslove, kada joj se pojedini poslovi organa državne uprave zakonom prenesu, odnosno propisom Vlade povjere, radi njihovog efikasnijeg i ekonomičnijeg vršenja. Akt o povjeravanju sadrži opravdanost povjeravanja poslova, precizno određenje poslova koji se povjeravaju, način i uslovi finansiranja i vršenja povjerenih poslova (čl. 81).

Organ državne uprave kontroliše da li organi u lokalnoj samoupravi, u vršenju prenijetih, odnosno povjerenih poslova postupaju u skladu sa zakonom, daje upozorenja i predlaže preduzimanje mjera (čl. 82), obavlja kontrolu rada organa lokalne uprave u njihovom vršenju (čl. 84 stav 1), može predložiti Vladi da otpočne postupak za oduzimanje prenijetih, odnosno povjerenih poslova kad organ lokalne uprave te poslove, i pored upozorenja, ne obavlja ili ih ne obavlja pravilno i ažurno (čl. 86 stav 1). Takođe, organ državne uprave odlučuje po žalbi na pojedinačne akte koje u prvom stepenu donosi nadležni organ lokalne uprave (čl. 83). ■

Ljubinka Radulović

Aktuelnosti iz opština

Opština Bar

Opština Bar nastoji da da svoj maksimalni doprinos u ispunjavanju obaveza koje će dovesti do toga da Crna Gora što prije započne pregovore za članstvo u Evropskoj uniji. Naš cilj je da stvorimo što povoljniji ambijent za investicije, ali i da izgradimo komunalnu infrastrukturu koja će zadovoljiti potrebe naših građana i brojnih turista koji posjećuju Bar. U ovom trenutku na području naše opštine realizuju se brojni infrastrukturni projekti, mi ćemo predstaviti najvažnije.

Kako bi se omogućio bolji protok saobraćaja, naročito tokom turističke sezone, na magistrali za Ulcinj u toku je izgradnja drugog nadvožnjaka. Ukupna vrijednost ove investicije iznosi 1,4 miliona eura, od čega je Opština Bar obezbijedila 800.000€, a Direkcija za saobraćaj 600.000€. Uz to, Direkcija je obezbijedila dodatnih 500.000€ za eksproprijaciju zemljišta. Planirano je da se radovi završe do početka turističke sezone.

Pored toga, uskoro će započeti izgradnja 2 km dugog bulevara od ulaska u Bar do raskrsnice kod Opštine. Vrijednost ovog projekta je 2,65 miliona eura, od čega će Direkcija za javne radove obezbijediti 2 miliona eura, a Opština preostalih 650.000.

S obzirom da je turizam jedna od prioritetnih privrednih djelatnosti, od velike važnosti je regulisanje odlagan-

ja otpada i prerade otpadnih voda. Započeta su geotehnička ispitivanja, a narednih dana će početi i izgradnja međuopštinske sanitарне deponije za Bar i Ulcinj, čime će trajno biti riješeno pitanje odlaganja čvrstog gradskog otpada. Sredstva za realizaciju ovog projekta, u ukupnom iznosu od 8,3 miliona eura, obezbijedena su iz kredita Svjetske banke. Na međunarodnom tenderu za izvođača radova je odabrana je kompanija „Integral inžinjering“ iz Banja Luke koja radove treba da završi do aprila 2012. godine.

Pored toga u toku su radovi na izgradnji obalnog kanalizacionog kolektora, a očekuje se da će radovi biti završeni do kraja aprila. Ovaj projekat vrijedan 800.000€ finansira se iz kredita Njemačke razvojne banke (KfW). Iz iste kreditne linije obezbijedena su sredstva za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, a izgradnja treba da počne do kraja godine. Posredstvom KfW banke obezbijedeno je nešto više od 300.000€ za izgradnju priključka na regionalni vodovod. Radovi su završeni, a u ovom trenutku se vrše tehnička ispitivanja nakon kojih će građani Bara dobiti prve litre vode iz regionalnog vodovoda.

Uvjereni smo da će unapređenje komunalne infrastrukture omogućiti kako bolje uslove života naših građana, tako i dalji razvoj turizma na području naše opštine. ■

Sanja Stanišić

Opština Budva

Politika rodne ravnopravnosti u opštini Budva

Opština Budva je učestvovala u projektu »Promovisanje rodne radnopravnosti na lokalnom nivou« koji je realizovan u saradnji sa Odjeljenjem za rodnu ravnopravnost pri Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i OSCE Misijom u Crnoj Gori. Potpisivanjem Memoranduma o saradnji Opština Budva je preuzeala određene obaveze u cilju implementacije Zakona o rodnoj ravnopravnosti i Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori (PAPRR). Jedna od obaveza bila je izrada i usvajanje Lokalnog plana akcije za postizanje rodne ravnopravnosti (LPARR), tako je Opština Budva donijela LPARR na sjednici Skupštine Opštine Budva u februaru 2011. godine.

U saradnji sa Odjeljenjem za rodnu ravnopravnost i UNIFEM-om, u okviru projekta *“Unaprjeđenje ekonomskih i socijalnih prava žena u Crnoj Gori”* (2010-2012), urađena je *rodna analiza budžeta koja se odnosi na dotacije NVO i sportskim klubovima i održana prezentacija za službenike lokalne uprave 17. decembra 2010. godine*. **Rodno budžetiranje** je relativno novi pristup unaprjeđivanju rodne ravnopravnosti i predstavlja uvođenje principa rodne ravnopravnosti u budžetske procese. **Rodna analiza budžeta** je postupak kojim se preispituje budžet kako bi se procijenilo da li doprinosi većoj ravnopravnosti polova i na osnovu procjene predlaže se promjene u cilju unaprjeđivanja ravnopravnosti polova.

Projekat „Njega starih lica“

Opština Budva je u januaru 2011. godine donijela odluku da nastavi sa projektom „Njega starih lica“. Ovaj projekt inicirao je Zavod za zapošljavanje prepoznajući mogućnost da kroz ospozljavanje i zapošljavanje nezaposle-

Opština Kolašin

Saradnja sa Educo centrom

Opština Kolašin u prethodnom mjesecu potpisala je sa NVO Educo Centar iz Podgorice sporazum o saradnji na implementaciji projekta „Unapređenje ekonomskog razvoja kroz jačanje kapaciteta iz oblasti informacionih tehnologija“.

Projekat finansira Evropska komisija u okviru programa prekogranične saradnje Srbija i Crna Gora, a odnosi se na podizanje nivoa informatičke pismenosti zaposlenih u lokalnoj samoupravi i javnim službama. Po ovom sporazumu, Educo Centar je u obavezi da implementira predviđene aktivnosti na projektu u skladu sa Ugovorom potpisanim sa Evropskom komisijom, a Opština Kolašin je u obavezi da delegira osobu koja je ispred opštine zadužena za saradnju na ovom projektu, kao i da pruži drugu neophodnu logističku i administrativnu podršku potrebnu radi efikasnije realizacije ciljeva i projektnih aktivnosti. Uz to, 50 opštinskih radnika će proći obuku ECDL-a.

Prilikom potpisivanja ovakvih sporazuma sa opštinama Kolašin i Andrijevica, u ime Evropske komisije u Crnoj Gori, Pierre Yves Bellot predstavio je program prekogranične saradnje i planove sa akcentom na ekonomskom razvoju, dok je o perspektivi budućih razvojnih inicijativa u okviru prekogranične saradnje govorila predstavnica NVO Forca iz Požege, Vera Madžgalj, koja je ujedno i koordinatorka projekta. ■

Marta Šćepanović

Rajka Špadijer

Opština Mojkovac

Od ekološkog problema do razvojne šanse

Strateškim dokumentima Opštine, turizam i poljoprivreda su prepoznate kao glavne grane razvoja Mojkovca. Opština Mojkovac se opredijelila za ekonomsku valorizaciju zaštićenih područja, proizvodnju organske hrane, turizam u prirodi kao i na podršku i razvoj malog i srednjeg biznisa oslanjajući se na postojeće prirodne i ljudske resurse Opštine, poštujući načela održivog razvoja.

Međutim, bez zdrave životne sredine, bez sanacije crnih ekoloških tačaka, to bi bilo gotovo nemoguće. Zahvaljujući finansijskoj podršci Vlade Kraljevine Holandije (kroz kancelariju Ujedinjenih Nacija za razvoj u Crnoj Gori – UNDP), Češke Vlade i Kapitalnom budžetu Vlade Crne Gore, investicija koja se odnosi na sanaciju i rekultivaciju jalovišta bivšeg rudnika olova i cinka „Brskovo“, se privodi kraju. Od prvih aktivnosti od 2003.godine do danas, okončane su tri faze: izgrađeno je postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda i izvršeno kontrolisano ispuštanje vode iz jalovišta u Taru, izvršena je sodifikacija muljevitog materijala, nasipanje cijelog prostora (cca 19ha) zemljanim materjalom, a do ljeta se očekuje i okončanje radova koje se ogleda u postavljanju cijevi za drenažu i nasipanje završnog – površinskog sloja humusa. Paralelno sa ovim radovima, tadašnje Ministarstvo uređenje prostora i zaštite životne sredine, Opština Mojkovac i Kancelarija UNDP u Crnoj Gori, u okviru projekta „Podrška prostornom planiranju“ koji je finansirala Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA) i „Sanacija i rekultivacija jalovišta olova i cinka u Mojkovcu“ koji je dio regionalnog programa za životnu sredinu Zapadnog Balkana, i koji finansira Vlada Kraljevine Holandije, su inicirali raspisivanje konkursa za izradu idejnog urbanističko-arhitektonskog

rješenja područja saniranog jalovišta. Cilj konkursa je bio da se istraže stavaovi stručne javnosti, u prvom redu arhitekata, urbanista i studenata arhitekture, o mogućnostima optimalnog iskorišćavanja ovog prostora uz upotrebu savremenih arhitektonskih izraza, pažljivog odnosa prema okruženju i poštovanje principa održive gradnje. Uspješnost konkursa potvrđuje činjenica da je pristiglo 17 radova iz zemlje i inostranstva. Stručni žiri je odabralo 7 radova, od kojih su dva otkupljena a pet nagrađeno. Prva nagrada u iznosu od 12.000€ pripala je radu pod šifrom „Metamorfoza“. Navedeni rad je predstavljao Crnu Goru na prošlogodišnjem Bijenaluu u Veneciji.

U sklopu projekta „Jačanje sistema prostornog planiranja u Crnoj Gori“ obezbijeđena je finansijska i tehnička podrška u izradi detaljne planske dokumentacije za zonu centra grada i bivšeg jalovišta, koji su, uz Prostorno urbanistički plan (čija je izrada u fazi Projekta i nakon davanja saglasnosti resornog Ministarstva će se naći pred lokalnim parlamentom) fundamentalni strateški dokumenti za razvoj opštine.

Nadalje, Kancelarija UNDP i Opština Mojkovac su imale stalne kontakte sa potencijalnim donatorima, kako bi riješili probleme koji se tiču samih napuštenih kopova i jama rudnika „Brskovo“. Napravljena je studija koja

sadrži analizu postojećeg stanja u području napuštenih kopova i njihovog uticaja na zdravlje i sigurnost ljudi. Količina od 1200 l/kg hemikalija iz laboratorije Rudnika, zahvaljujući najeminentnijim evropskim stručnjacima, je identifikovana, popakovana u više od 55 buradi, zapečaćena i transportovana, pod budnim okom predstavnika Agencije za zaštitu životne sredine, ekološke inspekcije, predstavnika UNDP i Opštine Mojkovac.

Preostalo nam je da riješimo problem uklanjanja neprerađene rude (koja se kvalificira kao opasni industrijski otpad) sa područja oko postrojenja bivšeg rudnika, zajedno sa sadašnjim vlasnicima, kao i sanacija kisjelih voda iz jama (aktivnosti su u toku), koje se ulivaju u rijeku Rudnicu, pritoku Tare. Ambicije lokalne uprave i Turističke organizacije, u perspektivi, usmjerene su na osposobljavanje dijela podzemnih kopova u turističke svrhe, po ugledu na rudnik u Idriji (Slovenija).

Dakle, na dobrom smo putu da Mojkovac, kao zdrava životna sredina, postane jedinstvena turistička destinacija koja zahvata djelove dva nacionalna parka, rijeku Taru (lokacije svjetske baštine) kao i budući Ski centar „Mojkovac“ koji je definisan Prostornim planom područja posebne namjene Bjelasic i Komova. ■

Maja Ikervari

Nekad

Sad

Opština Pljevlja

Projekti koje finansira Evropska unija - Evropske pare za bolju infrastrukturu i razvoj Pljevalja

Predpristupni fondovi Evropske Unije mogu doprinijeti poboljšanju ukupnog kvaliteta življenja, ali ukoliko ne pokažemo odgovornost i stručnost, rizikujemo da ostanemo bez ovih značajnih finansijskih sredstava, u krajnjem i da vratimo novac odobren za kandidovane projekte i potrošen za njihovu realizaciju.

Prvi značajniji i finansijski obimniji projekti u pljevaljskoj opštini, koje finansira Evropska Unija, počeli su sa realizacijom tokom januara i februara, u skladu sa ugovorima potpisanim krajem prošle godine. Riječ je o širokoj lepezi projekata iz svih oblasti, od izrade razvojnih dokumenata do gradnje infrastrukture.

Parking i uređenje Trga „13. jul“

Predsjednik opštine Pljevlja dr Filip Vuković i šef delegacije EU u Crnoj Gori, Leopold Maurer, potpisali su, 7. decembra u Podgorici, ugovor o donaciji EU za unapređenje parking infrastrukture u našem gradu. Projekat je vrijedan oko 850.000 eura, od čega je oko 630.000 donacija EU.

Riječ je o gradnji podzemnog parkinoga uz uređenje Trga „13. jul“, a ovim poslom u cjelini će upravljati Opština Pljevlja. Opštinski projektni tim na čelu sa Dijanom Andelić pripremio je kvalitetan projekt koji je nakon provjera nezavisnih procjenitelja i Delegacije EU ispunio stroge kriterijume i zavrijedio finansiranje.

Održivi turizam

Istovremeno, startovala je i realizacija još jednog projekta koji sa oko 193.000 eura finansira EU. Riječ je o razvoju i unapređenju rekreativnog turizma sa akcentom na veoma popularnu granu „hiking and biking“. Projekat ima

radni naziv „Razvoj održivog biciklizma“, a finansira ga EU u okviru IPA prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora.

Projektni timovi Pljevalja i Kraljeva dogovorili su 18. februara na sastanku u Pljevljima, plan aktivnosti u okviru ovog projekta, a posebno je razgovarano i o načinima promocije projekta u javnosti.

S tim u vezi, dogovoreno je da se u Pljevljima i Kraljevu održe informativne radionice, a projektni timovi ove dvije opštine koje su partneri u realizaciji projekta, sastajaće se polugodišnje, do okončanja realizacije.

Ljubišnja

Krajem prošle godine potpisana je i ugovor u okviru IPA programa prekogranične saradnje sa Bosnom i Hercegovinom koji se odnosi na održivo upravljanje u zaštićenim područjima. Riječ je o projektu „Razvoj održivih praksi za zaštitu, promociju i upravljanje prirodnim resursima“, vrednjem oko 160.000 eura.

Realizacija ovog projekta čije je trajanje 24 mjeseca počela je sredinom januara. Projekat implementira Opština Pljevlja u partnerstvu sa Centrom za okolišno održivo razvoj (COOR) iz Sarajeva. Partneri u projektu su Turistička organizacija Pljevlja i Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša

Kantona Sarajevo. Opšti cilj projekta predstavlja doprinos zaštiti, promovisanju i unaprijeđenju efikasnog upravljanja područjima od izuzetne prirodne vrijednosti (PIPV područja) sa ciljem razvoja turizma i drugih alternativnih ekonomskih aktivnosti u svrhu očuvanja prirodnih resursa.

Projekat se u Bosni i Hercegovini odnosi na područja Skakavca, Bijambara i Vrela Bosne, a u našoj opštini na područje Ljubišnje.

Održavanje i izgradnja ruralnih puteva

Iz sredstava EU finansiraće se još jedan projekat u čijoj pripremi nije direktno učestvovao projektni tim pljevaljske opštine.

Naime, predstavnici opština Pljevlja i Žabljak potpisali su Sporazum o uspostavljanju „Mašinskog prstena“ u cilju izgradnje i održavanja ruralnih puteva koji su u nadležnosti te dvije Opštine, uz upotrebu mehanizacije koju obezbeđuju Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Evropska Unija.

Sporazum su 21. decembra prošle godine potpisali, u ime Opštine Pljevlja potpredsjednik Milko Čolović, a u ime žabljacke Opštine Zoran Jakšić, potpredsjednik, kao i predstavnici ministarstva i EU.

Od Projekta se očekuje da izradi

dugoročnu strategiju za održavanje ruralnih puteva i preduzimanje potrebnih mjeru radi suočenja na minimum ukupnih troškova izgradnje i održavanja ruralne putne mreže.

Strategija zapošljavanja

Početkom februara u Pljevljima je održana Centralna javna rasprava o Nacrtu strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa od 2011. do 2015. godine, još jednog projekta koji finansira EU.

Dokument je pripremila Partnerska grupa opštine iz pomoć IPA 2008 projekta „Reforma tržišta rada i razvoj radne snage“. Projekat finansira Evropska unija, njime upravlja delegacija EU u Crnoj Gori, a implementira ga Euromed.

Vrijednost projekta je 1,8 miliona eura, odnosi se na reformu tržišta rada i razvoj radne snage.

Jedan od ključnih ciljeva je izrada strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa u opštinama Pljevlja, Bijelo Polje, Berane i Mojkovac, ali i primjena lokalnih, partnerskih projekata, kojih treba da bude ukupno 12 u ove četiri pilot opštine.

NVO projekti, BONUM i FORS Montenegro

Po pitanju korišćenja EU fondova za unapređenje kvaliteta življenja u Pljevljima i regionu, aktivan je civilni sektor, prvenstveno NVO „Bonum“ i FORS Montenegro. Ove dvije organizacije su pripremile tri kvalitetna projekta čija je realizacija startovala početkom godine. Bonum sa partnerima iz Prijeopolja realizuje desetomjesečni projekt, „Saradnja briše granice“, a FORS Montenegro projekt „Zajedno za prirodu“, koji predviđa čišćenje divljih deponija, ozelenjavanje tog prostora, postavljanje klupa i uređenje dječjih igrališta gdje to bude moguće. ■

Dejan Kandić

Opština Tivat

Uspostavljanje partnerskih odnosa između lokalne samouprave i biznis sektora

Uspostavljanje partnerskih odnosa sa privatnim sektorom – biznis sektorom u našoj opštini tek treba da se afirmiše. Spoznaja da je važno da se pored veoma dobre saradnje sa NVO sektorom uspostave partnerski odnosi i sa privatnim sektorom, koji je uslov održivog razvoja i unapređenja potencijala naše zajednice, u Budžetu opštine za 2011 godinu planirana su sredstva u iznosu od 50.000,00 eura. Ona su namijenjena kreditiranju malih i srednjih preduzeća u našoj opštini. Na inicijativu Opštine Tivat i IRF (Investiciono Razvojni Fond) je izdvojio iznos od 50.000,00 EUR koji je spremjan zajedno sa našim sredstvima ustupiti u formi depozita odabranou banci.

Tokom aprila Opština Tivat će izabrati i poslovnu banku preko koje će se odvijati aktivnosti kreditiranja malih i srednjih preduzeća. Ova inicijativa je u skladu sa preporukama Ministarstva ekonomije i Strategijom razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015 godine, a sve u cilju podspješivanja razvoja istih kao ključnih generatora privrednog i ekonomskog razvoja ne samo Tivta već i Crne Gore. Ovim potezom Opština želi da svoj puni doprinos u pomaganju daljem razvoju i

unapređenja rada privrednih subjekata na svojoj teritoriji.

Javna rasprava na nacrt LPA inkluzije RAE populacije u opštini Tivat

U srijedu 9. marta 2011 godine, u velikoj skupštinskoj sali, održana je centralna javna rasprava na Nacrt Lokalnog plana inkluzije RAE populacije u opštini Tivat za period od 2011-2015 godine. Lokalni akcioni plan urađen je od strane Radne grupe, koju su sačinjavali predstavnici NVO Mladi Romi iz Herceg Novog, NVO Udruženje Egipćana Tivat, predstavnici lokalne samouprave, osnovne škole „Drago Milović“ i Centra za socijalni rad. Na javnoj raspravi na kojoj je bilo 27 učesnika, predstavnika: građana, NVO, institucija iz oblasti vaspitanja i obrazovanja, pripadnika Rae populacije, Doma zdravlja, Centra za socijalni rad Tivat.

U kvalitetnoj raspravi u kojoj je uzela učešće većina učesnika javne rasprave data je bezrezervna podrška ovom dokumentu, koji predstavlja jedan u nizu strateških dokumenata, koje je opština Tivat uradila uz puno učešće i saradnju sa NVO.

Lokalni plan inkluzije RAE populacije u opštini Tivat predstavlja strateški dokument kojim su po prvi put na jednom mestu obuhvaćeni svi podaci vezani za pripadnike RAE populacije naše opštine u svim oblastima života i rada i to je njegova posebna vrijednost. Ovim pla-

nom opština Tivat iskazuje spremnost da preduzme neophodne mjere i aktivnosti u cilju poboljšanja njihovog položaja i većeg stepena njihove inegracije i socijalizacije.

Zajednička akcija Zavoda za zapošljavanje i opštine Tivat

Zavod za zapošljavanje Crne Gore - Biro rada Herceg Novi i opština Tivat u decembru 2010 godine započeli su zajedničku akciju zapošljavanja pripravnika sa visokom stručnom spremom. Kroz ovu akciju tridesetorici visokoškolaca biće omogućeno da svoj pripravnički staž odrade u privrednim subjektima čije je sjedište u Tivtu, javnim ustanovama i preduzećima kao i u organima lokalne uprave. Kroz ovu akciju u organima lokalne uprave zapošljeno je 5 pripravnika a nakon raspisanog ponovnog oglasa biće primljeno još 4 pripravnika. Za akciju su pokazali veliko interesovanje privredni subjekti naše opštine, javne ustanove i preduzeća. ■

Jovanka Laličić/Petar Vujović

Lokalnim samoupravama u jugoistočnoj Evropi uručena nagrada Fondacije Karla i Enliz Gerdeler Grada Lajpciga

Na ceremoniji održanoj 2. februara u Lajpcigu, g. Burkhard Jung, Gradonačelnik Lajpciga, uručio je g. Vladimиру Moskovu, Predsjedniku NALAS-a, i g. Kelmendu Zajaziju, Izvršnom direktoru NALAS-a, nagradu za lokalnu samoupravu Fondacije Karla i Enliz Gerdeler. Ova nagrada je po prvi put dodijeljena jednoj međunarodnoj organizaciji, što ukazuje na odnosne između Grada Lajpciga i jugoistočne Evrope.

Nagrada predstavlja priznanje doprinosu NALASA u razvoju lokalne demokratije i unapređenje pružanja javnih usluga u jugoistočnoj Evropi u poslednoj deceniji.

Švajcarske i njemačke Vlade podržavale su mrežu, koja je izrasla u jaku partnersku platformu lokalnih vlasti u regionu. Misija NALAS-a je da aktivno podstiče proces decentralizacije u jugoistočnoj Evropi kroz jačanje i povezivanje asocijacija lokalnih vlasti i, time, doprinese demokratiji i stabilnosti u regionu, i da ubrzavanja i podspješuje evropske integracije. Fondacija Karla i Enliz Gerdeler promoviše obrazovanje, nauku, istraživanje, umjetnost i kulturu. Fondacija doprinosi lokalnom političkom i kulturnom razvoju i promoviše Grad Lajpcig.

IV sjednica Nacionalnog savjeta za obuku u lokalnoj samoupravi

U Podgorici je 31. marta 2011. godine, u prostorijama Uprave za kadrove, održana IV sjednica Nacionalnog savjeta za obuku u lokalnoj samoupravi.

Nacionalni savjet razmatrao je i usvojio Izvještaj o aktivnostima na realizaciji obuka u lokalnoj samoupravi u 2010. godini, donio Plan obuka za lokalnu samoupravu za period april-jul 2011. godine i upoznao se sa realizacijom Projekta "Tehnička podrška reformi lokalne samouprave u Crnoj Gori".

Povodom razmatranja Izvještaja o aktivnostima na realizaciji obuka u lokalnoj samoupravi u 2010. godini, Nacionalni savjet je donio više Zaključaka kojim su, između ostalog, zaduženi Zajednica opština Crne Gore, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava za kadrove da obezbijede potrebne finansijske, kadrovske i druge uslove za dalju implementaciju Nacionalne trening strategije i aktivnosti

utvrđenih Akcionim planom za realizaciju NTS-a; da pristupe izradi izmjena i dopuna NTS-a i izradi novog Akcionog plana, i donio više konkretnih zaključaka u izvršavanju predhodnih obaveza navedenih subjekata.

Jačanje mehanizma javnih finansija na lokalnom nivou

UNDP je otpočeo sa realizacijom projekta „Jačanje mehanizma javnih finansija na lokalnom nivou u Crnoj Gori“. Ključni partneri na projektu su Ministarstvo finansija, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Zajednica opština Crne Gore i jedinice lokalne samouprave u Crnoj Gori.

Projektne aktivnosti će biti usmjerene na tri ključne komponente: 1) uvođenje mehanizma transparentnog i odgovornog upravljanja javnim finansijama na lokalnom nivou i njihova primjena; 2) osnaživanje tržišta opštinskih obveznica u Crnoj Gori boljim razumijevanjem koristi i mogućnosti od strane opština;

3) unaprjeđenje mehanizma fiskalne egalizacije.

Objavljen drugi EU poziv za opštinske infrastrukturne projekte

Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori je 31. marta tekuće godine raspisala drugi poziv za male infrastrukturne projekte u opštinama (prvi poziv je bio objavljen za 15 opština korisnica sredstava Egalizacionog fonda, od kojih su projekti 7 opština odobreni). **Poziv će biti otvoren do 04. jula 2011. godine.** Pravo na podnošenje projektnih predloga imaju opštine Nikšić, Kolašin, Mojkovac, Rožaje, Plav, Žabljak, Ulcinj i Prijestonica Cetinje.

Pozivamo ove opštine da se od danas aktivno uključe u pripremu kvalitetnih projekata, uz napomenu da će Zajednica opština Crne Gore, u saradnji sa projektnim timom, pružiti, u okviru svojih mogućnosti, potrebnu pomoć u pripremi ovih projekata.

SIEMENS

RÖFIX - dobavljač sistema za građevinu

Naša ponuda proizvoda obuhvata sve segmente za novogradnju i za sanaciju starih objekata. Toplotna izolacija, saniranje i podni sistemi, boje i strukturni dizajn za unutra i vani, zidarski malteri i mašinski malteri su dio naše široke palete proizvoda. Za potpuno smislijen koncept, gdje se ljudi i arhitektura spajaju u skladu.

ZAJEDNICA OPŠTINA CRNE GORE

Adresa: Mitra Bakića 142, Podgorica

Telefon: 020 620 097

Fax: 020 620 123

e-mail: uom@t-com.me

web: www.uom.me